

Жоба тақырыбы атауы

*ҰЛТТЫҚ КОД ПЕН МНЕМОНИКАНЫҢ
ЭТНОЭЛЕМЕНТТЕРІНЕ НЕГІЗДЕЛГЕН
БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІ ОҚЫТУДЫҢ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРІ*

*Жоба жетекшісі:
PhD, қауымд.профессор м.а.
Ахметова Альфия Сабитовна*

ӨТІНІМ БЕРІЛЕТІН ҒЫЛЫМДЫ
ДАМУДЫҢ БАСЫМДЫҚТЫ
БАҒЫТЫНЫҢ АТАУЫ:

7. Әлеуметтік және
гуманитарлық ғылымдар
саласындағы зерттеулер

ӨТІНІМ БЕРІЛЕТІН АРНАЙЫ
ҒЫЛЫМ БАҒЫТЫНЫҢ АТАУЫ,
ЗЕРТТЕУ ТҮРІ:

7.1.2 Әлеуметтік
жаңғыртудың өзекті
мәселелері: демография,
көші-қон, адам ресурстары,
өмір сапасы, жұмыспен қамту
және жұмыссыздық
мәселелері, цифрландыру
жағдайындағы еңбек

**ЖОБАНЫҢ БОЛЖАМДЫ БАСТАЛУ ЖӘНЕ АЯҚТАЛУ
УАҚЫТЫ, АЙЛАРМЕН ЕСЕПТЕЛГЕН ҰЗАҚТЫҒЫ:**

5 ай - 01.08.2023-нан бастап 31.12.2023 жылға дейін

**ГРАНТТЫҚ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША СҰРАЛАТЫН ҚАРАЖАТ
(ІСКЕ АСЫРУДЫҢ БАР КЕЗЕҢІНЕ ЖӘНЕ ЖЫЛДАР
БОЙЫНША, ТЕҢГЕ):**

4 000 000 теңге, соның ішінде:

4 000 000 теңге.

БАРЛЫҒЫ:

2023 Ж.

ЖОБАНЫҢ МАҚСАТЫ

Құрылымдық сауалнамаға негізделген сұрау әдісін пайдалана отырып, Қазақстанда және шетелде бухгалтерлік есеп курстарында қолданылатын оқыту әдістерін зерделеу, сондай-ақ Қазақстанның ұлттық дәстүрлеріне негізделген бухгалтерлік есепті оқытудың жаңа әдісін әзірлеу

ЖОБАНЫҢ МІНДЕТТЕРІ:

Бухгалтерлік есепті оқытудың қолда бар әдістері мен әдістемелерін зерделеу;

Білім беру мекемелері мен компаниялар жүзеге асыратын оқыту бағдарламаларын зерделеу;

Қазақ халқының этникалық ерекшеліктеріне негізделген, атап айтқанда, киіз үйдің (қазақтардың ежелгі тұрғын үйінің) құрылымына бухгалтерлік есеп шотын мысалға ала отырып, бухгалтерлік есеп шоттарындағы қозғалысты қазақ халқының өміріндегі туыстық қатынастармен салыстыра отырып, бухгалтерлік есепті оқытудың бірегей әдістемесін әзірлеу.

ЖОБАНЫҢ ӨЗЕКТІЛІГІ

Бухгалтерлік есеп саласында АКТ-ның пайда болуымен бұл білім беру құрылымы мен функцияларын жетілдіру тұрғысынан елеулі өзгерістерге әкелді.

Зерттеулер көрсеткендей, бұл әдістер бухгалтерлік есептің әртүрлі теориялық аспектілерін жақсы есте сақтауға, адамның ұзақ мерзімді жадын жақсартуға, мотивацияны арттыруға мүмкіндік береді.

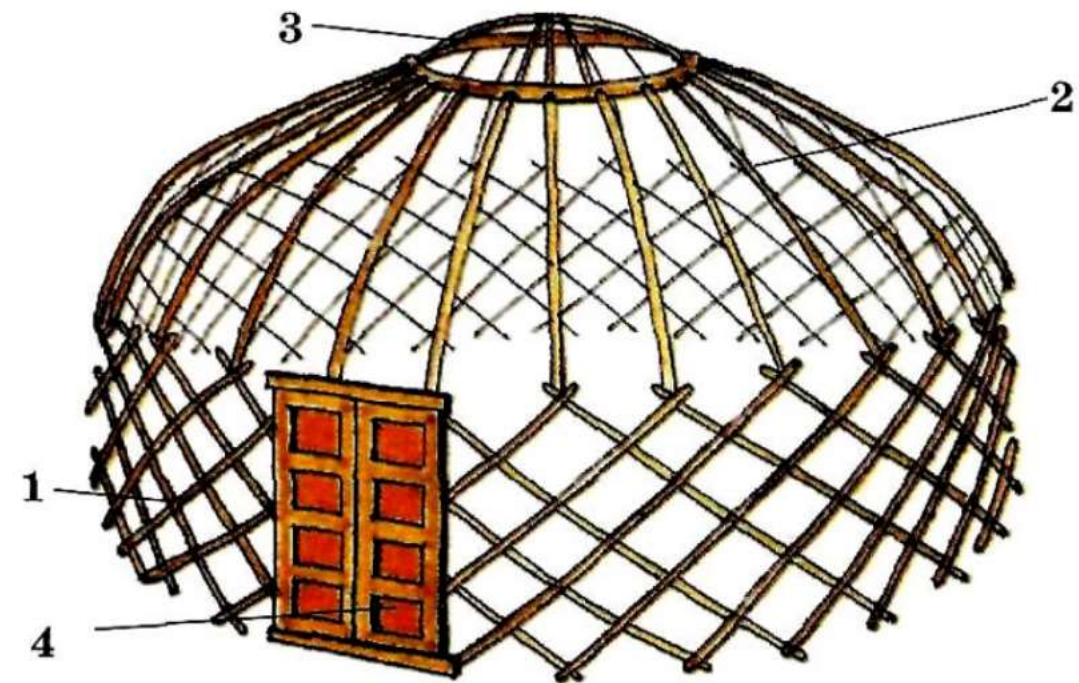
Біз атап өткен маңызды мәселе-бухгалтерлік есеп бойынша дәрістерде белсенді оқыту әдістерін қабылдау үшін дұрыс таңдауды анықтау.

Сондықтан біз қазақ халқының этникалық ерекшеліктеріне негізделген, атап айтқанда, киіз үйдің (қазақтардың ежелгі тұрғын үйінің) құрылымына бухгалтерлік есеп шотын мысалға ала отырып, бухгалтерлік есеп шоттарындағы қозғалысты қазақ халқының өміріндегі туыстық қатынастармен салыстыра отырып, бухгалтерлік есепті оқытудың бірегей әдістемесін әзірлегіміз келеді.

Ғылыми жобада бухгалтерлік есепті оқытуда мнемоника элементтерін қолдану мәселелеріне ерекше назар аударылады. Мнемоника белгілі бір фактілерді немесе үлкен көлемдегі ақпаратты есте сақтауға көмектеседі. Мнемоника заттардың реті маңызды болған кезде пайдалы. Бұл Бухгалтерлік есеп, Бухгалтерлік баланс баптары көп бухгалтерлік есепті зерттеу кезінде өте маңызды.

Ғылыми жобада Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің оқытушылары әзірлеген «5СИС» бухгалтерлік есепті оқыту әдістемесі талданады. Ол сондай-ақ қазақтар үшін қасиетті 7 және 41 сандарын пайдалана отырып, қазақ дәстүрлері негізінде құрылған. Соңғы жылдары шоттардың үлгілік жоспарына жаңа шоттар енгізілуіне байланысты, жұмыс жоспары шоттарының санын 70-ке дейін арттыруды ұсынамыз. Зерттеу нәтижелері бойынша «7СИС» жетілдірілген жүйесі дайындалады.

Әзірленген әдістеме бастауыш бухгалтерлерге, кәсіпкерлерге шағын кәсіпорынның бухгалтерлік есебін құру негіздерін қол жетімді түсіндіруден тұрады. Бухгалтерлік есеп шоттары мен бухгалтерлік баланстың бөлімдері Қазақ киіз үйінің құрылымына көшіріледі. Сонымен, кереге-бұл баланс бөлімдері, уық тіректері және шаңырақтың бекіткіш-кергіш рейкалары-бухгалтерлік есеп шоттары. Олар шоттардың маңыздылығы мен мақсатына байланысты орналастырылады.

Киіз үй құрылысы (1.Кереге, 2.Уық, 3.Шанырақ, 4.Есік)

ЖОБАНЫҢ ҒЫЛЫМИ ЖАҢАШЫЛДЫҒЫ ЖӘНЕ МАҢЫЗЫ

Жобада қазақтың ұлттық дәстүрлеріне негізделген бухгалтерлік есепті оқытудың жаңа әдісін жасауға талпыныс жасалатын болады. Біз бұл әдісті шартты түрде «этно-бухгалтерлік есеп» деп атаймыз.

Елбасы Н.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласындағы ұлттық дәстүрлер мен әдет – ғұрыптарды, тіл мен музыканы, әдебиет пен үйлену салттарын сақтау туралы, бір сөзбен айтқанда, бізбен мәңгі бірге болуға тиісті ұлттық рухты сақтау туралы; жаңа типті жаңғыртудың бірінші шарты – өз мәдениетін сақтау, өзінің ұлттық коды; үздік дәстүрлерді жаңғырту жетістігінің алғышарты, маңызды шарты ретінде қалай жасау керектігі туралы біз бухгалтерлік есепті оқытудың әзірленген әдістемесі осы жобаны іске асырудың табысты үлгісі болып табылады деп есептейміз.

ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР ЖҮРГІЗЕТІН ЗЕРТТЕУШІ ТОПТЫҢ ҚҰРАМЫ

p/c	Аты-жөні, дәрежесі/ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы	Негізгі жұмыс орны, <u>лауазымы</u>	Жобадағы немесе бағдарламадағы рөлі	Жұмыспен қамтылуы (толық, толық емес)	Жобамен жұмыс жасау кезеңдері (айлар)
					1.08.2023-31.12.2023
1	Ахметова Альфия Сабитовна, PhD, қауымд.профессор м.а.	Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті Қаржы және есеп кафедрасының қауымд.профессор м.а.	Ғылыми жетекші	Толық	2023
2	Адиетова Эльмира Мизамгалиевна, э.ғ.к., қауымд. профессор м.а.	Экономика және құқық факультетінің деканы	орындаушы	Толық	2023
3	Утепкалиева Кансулу Мусаевна, э.ғ.к., қауымд. профессор м.а.	Атырау университетінің вице-проректоры	орындаушы	Толық	2023
4	Альдешова Самал Балгабаевна, экономика магистрі	Қаржы және есеп кафедрасының аға оқытушысы	орындаушы	Толық	2023
5	Канатова Айнур Жумабаевна, экономика магистрі	Қаржы және есеп кафедрасының аға оқытушысы	орындаушы	Толық	2023
6	Ғиладенова Ғайнижамал Ғайсақызы	Бизнес-процестерінің есебі, аудиті және талдауы ББ 4-курс студенті	Орындаушы	Толық емес	2023
7	Жарылғасова Жәнібекқызы Дильназ	Бизнес-процестерінің есебі, аудиті және талдауы ББ 4-курс студенті	Орындаушы	Толық емес	2023

ӨТІНІМ БЕРІЛІП ОТЫРҒАН ЖОБАНЫҢ ӨТКЕН УАҚЫТТАҒЫ
ЖҮРГІЗІЛГЕН ЗЕРТТЕУЛЕРМЕН ҚАНДАЙ ТҮРДЕ БАЙЛАНЫСЫ
ТӨМЕНДЕГІДЕЙ:

Қазіргі уақытта жобаға қатысушылар белгілі бір жұмыс жүргізді. Атап айтқанда, оқытушылар Ш.Б.Сисенгалиеваның, С.Б.Алдешованың жетекшілігімен студенттер Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінде СҒЗЖ байқауының жеңімпаздары атанды; «5СИС» бухгалтерлік есепті оқыту әдістемесі әзірленіп, оқу процесіне енгізілді, мнемониканы пайдалана отырып оқыту әдістемелері зерттелуде.

ЖОБАНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Зерттеудің нәтижелері бойынша 4 мақала жарияланатын болады.

Жобаның нәтижелері бухгалтерлік есепті оқытуда мнемоника элементтерін қолдану мәселелеріне ерекше назар аударылғандықтан, бухгалтерлік есепті оқытуды ұйымдастыруда экономикалық даму жөнінен көрсеткіші жақсы елдердің тәжірибесін зерделеу көмегі құралдары болады. Бұл жұмыс берушінің де, жеке адамның да жауапкершілігін арттыруға мүмкіндік береді.

Жоба нәтижелері бойынша әзірленген әдістеме бастауыш бухгалтерлерге, кәсіпкерлерге шағын кәсіпорынның бухгалтерлік есебін құру негіздерін қол жетімді түсіндіруден тұрады.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ!